

پیامدهای تجاوز آمریکا به عراق در آینه ارقام

تهیه و تنظیم: فرید فرهمند

farid.farahmand@flash.net

چهار سال پیش، در 21 مارس 2003، دولت بوش به دنباله روی از سیاست های نومحافظه کاران طرح حمله به عراق را به اجرا درآورد. تنها چند هفته پس از این تجاوز عریان به عراق بود که بوش پیروزی ارتش آمریکا و سرنگونی نیروهای وابسته به صدام و حزب بعث را اعلام کرده و نوید نخستین دولت دمکراتیک در خاورمیانه را به جهانیان داد.

پس از گذشت چهار سال و با بجا گذاشتن بیش از 3700 کشته و بیست و پنج هزار مجروح آمریکایی و تحمل مخارج نجومی (318 میلیارد دلار)¹⁻³ مردم آمریکا هرچه بیشتر علت شروع این جنگ و ادامه آن را مورد سوال قرار می دهند. به گزارش خبرنگاری NBC، طی سال های 2005 و 2006 بیش از 3800 تن از سربازان وظیفه آمریکایی اشغال عراق را «غیرقانونی» و «ضد انسانی» خوانده و به کشور کانادا پناهنده شده اند.⁴ چشم انداز «پیروزی» حتی برای بوش هم کاملاً مبهم است بطوری که وی در پیام خود به مناسبت چهارمین سالگرد جنگ گفت: «چهار سال از شروع این جنگ می گذرد. اگر چه این جنگ مشکلی بوده است اما می توان در آن پیروز شد.»

از سوی دیگر، حقایق جامعه عراق نشان می دهند که تجاوز نظامی آمریکا به این کشور نه تنها منجر به بهبود وضعیت مردم عراق نگشته، بلکه به مراتب وضعیت این جامعه را وخیم تر کرده است. روزانه صد ها کودک و زن و مرد بی دفاع در طی تهاجمات نظامی و درگیریهای افسار مذهب و ملی و نیروهای آمریکایی کشته می شوند. تنها در ماه آوریل امسال بیش از 1400 عراقی غیر نظامی کشته شدند. براساس یک همه پرسی که توسط ABC و چند خبرگزاری معتبر دیگر به چاپ رسیده است، بیش از 40 درصد مردم عراق معتقدند که طی پنج سال آینده عراق تجزیه خواهد شد.⁵

به نقل از USA Today اکثریت مردم عراق، از جمله 83 درصد شیعه ها و 97 درصد سنی ها، مخالف حضور سربازان آمریکایی در عراق می باشند. در همین گزارش آمده است که در بغداد اکثریت قریب به اتفاق شیعه ها معتقدند وجود سربازان آمریکایی سبب تشدید ناامنی کشور شده است. مخالفت با نیروهای اشغالی در عراق به حدی رسیده است که اکثریت مردم عراق، از جمله 94 درصد سنی ها، حمله به نیروهای آمریکایی را «قابل قبول» می دانند.⁵

در مقاله حاضر نگاهی اجمالی به واقعیت های کنونی کشور عراق و شرایط زندگی مردم در این کشور طی چهار سال گذشته می اندازیم. آمار ارائه شده در این مقاله عموماً بر اساس سرشماری های رسمی وزارت دفاع آمریکا و منابع خبری معتبر در آمریکا هستند.

ناامنی و اغتشاش در عراق اشغالی

وزارت دفاع و دولت آمریکا همواره جهت بی اعتنایی نسبت به تعداد کشته شدگان عراقی از سوی سازمان های مدافع حقوق بشر مورد انتقاد قرار گرفته اند. هیچ آمار دقیقی در مورد تعداد کشته شدگان غیرنظامی طی تهاجم نظامی آمریکا وجود ندارد. تخمین های موجود این تعداد را بین 100 تا 600 هزار تن برآورد می کنند.³

تعداد کشته شدگان نظامی عراقی حدود 60 هزار تن برآورد شده است. وزارت دفاع آمریکا تا بحال تعداد کشته شدگان آمریکایی را 3700 تن اعلام کرده است. از این تعداد 600 تن پیمان کار و غیر نظامی بوده اند. تعداد مجروحین آمریکایی به بیش از 25 هزار تن تخمین زده شده است. نمودار 1 رشد تعداد کشته شدگان غیرنظامی عراقی و نسبت آن به تعداد کشته شدگان نظامی عراقی و نیروهای اشغالگر را نشان می دهد. نمودار 2 نشان می دهد که علی رغم سرکوب همه جانبه نیروهای مخالف حضور آمریکا در عراق، همچنان تعداد بمب گذاری ها و تلفات رو به افزایش بوده اند.⁶

منابع تبلیغاتی آمریکایی همواره سعی نموده اند که درگیری های ملی- مذهبی در عراق را برجسته کنند. لیکن واقعیت آن است که از همان آغاز حمله نظامی آمریکا به عراق تمرکز همه حملات و بمب گذاری ها همواره بسوی نیروهای اشغالگر بوده است. طی یک سال و نیم گذشته، اگرچه درگیری های قومی- مذهبی بین شیعه ها و سنی ها اوج گرفته، اما همواره ابعاد محدودتری در مقایسه با حمله به نیروهای اشغالگر داشته است (رجوع کنید به نمودار 3).

در حالیکه روزانه صدها تن از کودکان بی گناه و مردم بی دفاع عراقی کشته می شوند، سفارت آمریکا در بغداد با دیوارهایی به ضخامت پنج متر در حال بنا شدن است. ساختمان این پایگاه که قرار است تا آخر سال 2007 به پایان برسد تا بحال 1/3 میلیارد دلار هزینه داشته است. این پایگاه که به وسعت واتیکان است به عنوان بزرگ ترین پایگاه آمریکا در خارج از این کشور قلمداد می شود و بیش از پنج هزار کارمند دارد. در حالی که شهر بغداد تنها چهار ساعت و نیم در روز برق دارد، سفارت آمریکا دارای نیروگاه برق، سیستم تصفیه آب و امکانات رفاهی از جمله سالن ژیمناستیک، استخر و چندین سینما می باشد.⁷

عراق اشغالی همواره منبع سودهای نجومی برای کمپانیهای آمریکایی بوده است. طی دو سال اول اشغال عراق دولت بوش با کمپانی Halliburton بیش از شش میلیارد دلار قرارداد بست.⁸ در سال 2004 شرکت نفتی ExxonMobil یک و نیم میلیارد دلار به دولت آمریکا نفت خالص و مواد نفتی فروخت.⁹

علی رغم وعده و وعیدهای بوش مبنی بر ایجاد دموکراسی در عراق، نه تنها هیچ امیدی به بهبود شرایط این کشور وجود ندارد بلکه کشتارهای دسته جمعی، علمیات انتحاری و آدم ربایی ماه به ماه بیشتر شده است. در این میان تنها دولتمردان عراقی و شرکت های آمریکایی هستند که از این شرایط بهره می برند. بیش از 8/8 میلیارد دلار از پولی که قرار بوده است صرف بازسازی عراق شود «ناپدید» شده است. دولت عراق برای کسب بوجه بیشتر تعداد کارمندان خود را غالباً بیش از تعداد واقعی اعلام می کند. بطورمثال، در سال 2006 بیش از 20 درصد کارمندان وزارت کشور عراق در واقعیت وجود نداشتند. 30 درصد نفت عراق، بدون اجازه دولت، در بازارهای آزاد به فروش می رسد و یا از کشور خارج می شود. براساس آمار موجود نه میلیارد دلار از درآمد نفتی عراق «گم» شده است.

بدنبال اشغال نظامی آمریکا وضعیت کودکان و زنان داعما وخیمتر گشته است. براساس یکی از آمارهای موجود در سال 2006 تنها 30 درصد از کودکان به مدرسه رفتند. 47 درصد کودکان بغداد پس از جنگ با مشکلات روحی روبرو شده اند. تعداد بسیاری از خانوادهها بی سرپرست شده اند. تعداد زندانیان زن و مرد در عراق در مقایسه با زمان صدام 30 درصد افزایش یافته است. یکی از 66 نماینده زن در پارلمان عراق در مصاحبه ای با UK Observer گفت: «اینک بدترین دوره در زندگی زنان عراقی است. به نام مذهب و اختلافات ملی و قبیله ای [زنان] را می ربایند، به آنان تجاوز می کنند و آنها را می کشتند»¹⁰.

افزایش آوارگان عراقی

براساس آمار موجود، پس از اشغال عراق بیش از 3/4 میلیون عراقی (از هر 5 نفر عراقی یک نفر) مجبور به ترک خانه و زندگی خود شده اند. قریب 1/8 میلیون عراقی کشور را ترک کرده اند. درحال حاضر تعداد مهاجرین عراقی روزانه سه هزار تن تخمین زده می شود. موج مهاجرین عراقی باعث شده است که دولت عربستان سعودی به ساختن یک دیوار مرزی به طول هزار کیلومتر مبادرت ورزد. حدود هفت صد هزار عراقی به اردن پناه برده اند. بیش از هشت صد هزار عراقی در سوریه مستقر شده اند.⁶

چهل درصد از متخصصین عراقی کشور را ترک کرده اند. تنها درسه سال گذشته بیش از دو هزار پزشک به قتل رسیده اند. بی دلیل نیست که طی این مدت بیش از نیمی از پزشکان عراقی به کشورهای اطراف مهاجرت کرده اند.

در این میان دولت آمریکا در سال 2006 تنها به دویست آواره عراقی پناهندگی داد! سهمیه پناهندگی به آمریکا برای ملیت های خاورمیانه و جنوب آسیا 5500 نفر در سال می باشد. لذا آوارگان عراقی باید با ملیت های دیگر از جمله افغانی ها و سریلانکایی ها رقابت کنند. قابل توجه است که از شروع جنگ ویتنام، آمریکا به بیش از یک میلیون ویتنامی پناهندگی داده است.

رشد تروریسم پس از اشغال عراق

از آنجا که دولت بوش یکی از دلایل اساسی تجاوز به عراق را مبارزه با تروریسم اعلام کرده است، جای آن دارد که بپرسیم آیا پس از چهار سال جنگ در عراق خدشه ای به عملیات این نیروها در سطح جهان و یا حتی در عراق و افغانستان خورده است یا خیر؟

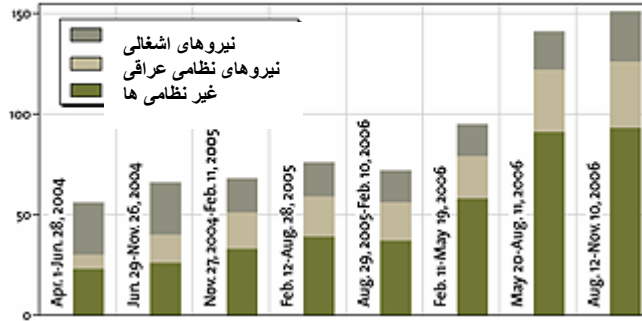
بر اساس تحقیقات بعمل آمده، پس از اشغال عراق، نسبت حملات تروریستی در سراسر جهان توسط گروه های اسلامی (جهادگران) و تعداد تلفات ناشی از این حملات به شکل قابل ملاحظه ای افزایش یافته اند. طی پنج سال گذشته، تعداد حملات تروریستی، چنانچه نمودار 4 نشان می دهد، بطور متوسط شش برابر شده اند. در عین حال در خارج از عراق و افغانستان، تعداد حملات تروریستی و عملیات مخرب 35 درصد افزایش پیدا کرده است. در این میان رشد حملات مستقیم به منافع کشورهای غربی و شهروندان آنها 25 درصد بوده است.⁶

حقایق فوق نشان می دهند که برخلاف ادعاهای دولت بوش، اشغال عراق حیطه عملیاتی تروریست های مذهبی را عملاً به شکل قابل ملاحظه ای بسط داده است. عراق امروز به مهد آموزش و تغذیه تروریست های مذهبی و افراطی تبدیل شده است. عملیات انتحاری به صورت یک شیوه جنگی «طبیعی» در گوشه و کنار جهان در آمده است بطوری که هر اختلاف سیاسی، عقیدتی، مذهبی و ملی تنها و تنها به خشونت و کشتار طرفین منتهی می شود. تحت چنین شرایطی رشد نیروهای مترقی با موانع جدی روبرو است.

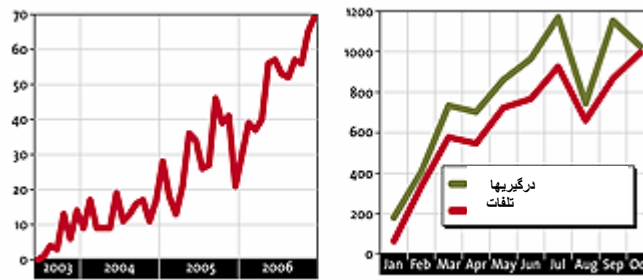
کشور عراق کمتر 1/4 وسعت و 1/3 جمعیت ایران را دارد و تاریخاً کمتر از ایران درگیر اختلافات ملی و قومی بوده است. حال پرسیدنی است که اگر تجاوز به عراق اینچنین این جامعه را به قهقرا کشانده است حمله به ایران چه پیامدهای اسفناکی را بدنبال خواهد آورد؟

1. Iraq Coalition Casualties Count; <http://icasualties.org/oif/IraqiDeaths.aspx> ; March 30, 2007.
2. Casualties in Iraq: American Military Casualties in Iraq; <http://www.antiwar.com/casualties/> ; March 23, 2007.
3. The Iraq Body Count project (IBC) http://en.wikipedia.org/wiki/Iraq_Body_Count_project; March 23, 2007.
4. People Are Very Disheartened; <http://www.msnbc.msn.com/id/17819626/site/newsweek/> ; March 27, 2007.
5. [A]Iraqis see hope drain away; http://www.usatoday.com/news/world/iraq/2007-03-18-poll-cover_N.htm?csp=34 ; April 18, 2007.
6. Iraq 101: Everything You Want to Know About the War But Were Afraid to Ask: <http://www.motherjones.com/>
7. New U.S. Embassy in Iraq cloaked in mystery :Baghdad locale, slated to be completed in 2007, to be largest of its kind; <http://www.msnbc.msn.com/id/12319798/> April 14, 2006.
8. Iraq: Halliburton Continues to Profit, <http://www.corpwatch.org/article.php?id=11240>; by Matt Kelley, Associated Press, March 30th, 2004.
9. Activists call on big oil to boycott Pentagon; http://www.traprockpeace.org/exxonmobil_war_boycott/ July 12th, 2006
10. Worst time ever in Iraqi women's lives: The Observer, "Hidden Victims of a Brutal Conflict, by Peter Beaumont, October 8, 2006.

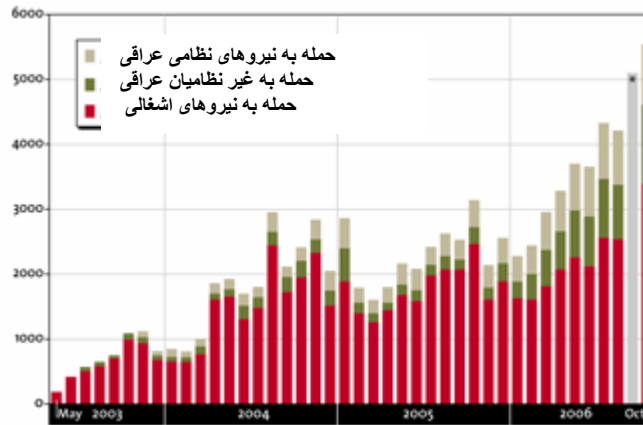
نمودار 1: متوسط تلفات روزانه⁶

نمودار 2: رشد حملات و درگیریها⁶

نمودار 3: تمرکز حملات⁶

نمودار 4: تعداد حملات تروریستی جهادگرایان در سطح جهان⁶

